

Digital Speech Processing

به نام خدا

گروه هوش مصنوعی، دانشکده مهندسی
کامپیوتر

گفتار پردازش رقمی

مقدمه

حمیدرضا برادران کاشانی

پاییز ۱۴۰۱

سرفصل مطالب

- ❖ معرفی گفتار
- ❖ شاخه های پردازش گفتار
- ❖ کاربردهای پردازش گفتار
- ❖ علوم مرتبط با پردازش گفتار
- ❖ تاریخچه پردازش خودکار گفتار
- ❖ زنجیره گفتار

Hamidreza Baradaran Kashani

چرا گفتار؟

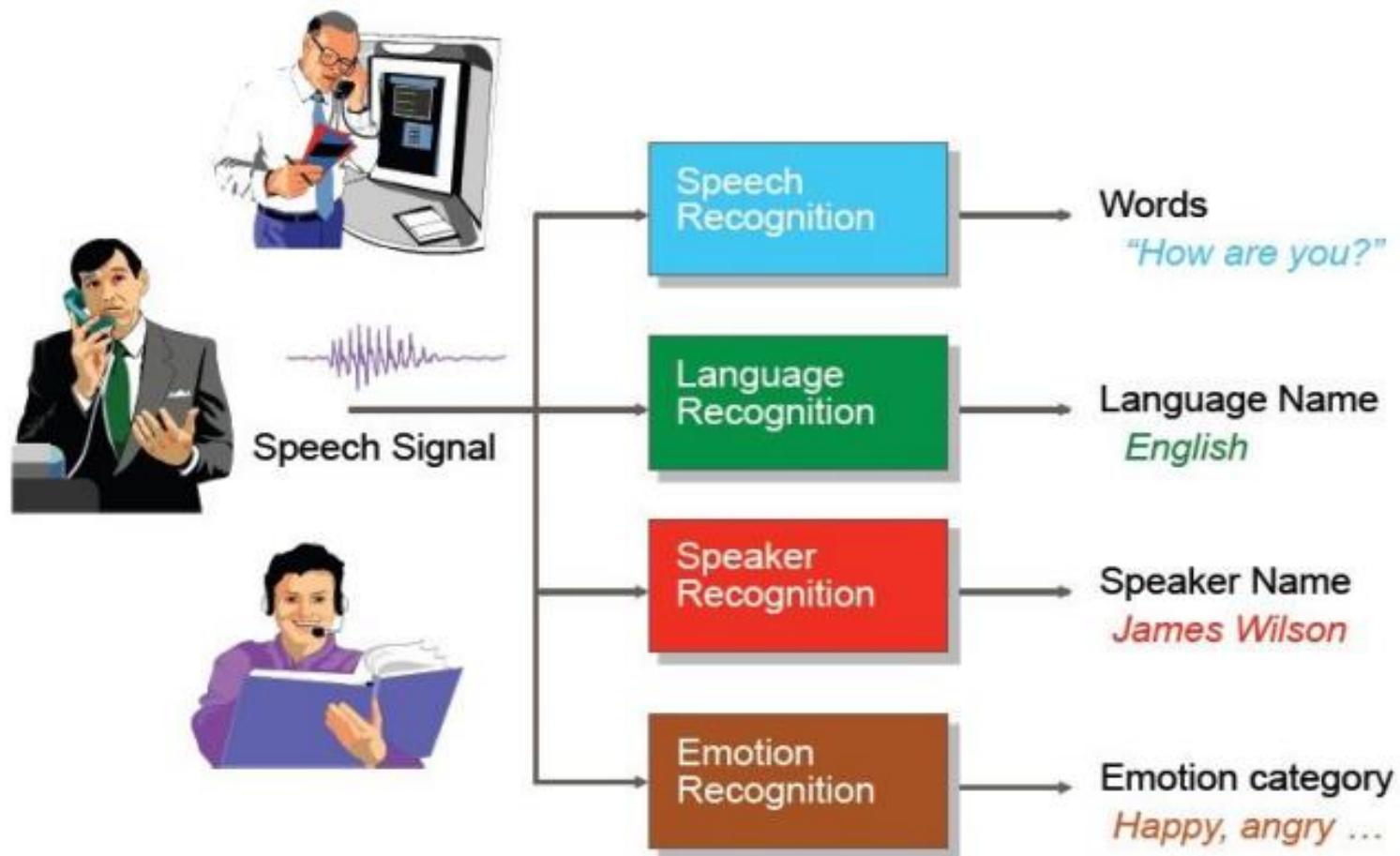
- ۱- ساده ترین راه ارتباطی انسان ها با یکدیگر که بسیار کم هزینه است!
- ۲ - علاوه بر کلمات، مفاهیم و اطلاعات سطح بالاتری را هم منتقل می کند.
- ۳ - نرخ انتقال داده بالایی دارد.
- ۴ - طبیعی است یعنی نیاز به یادگیری ندارد.
- ۵ - کامل تر از زبان نوشتاری است.
- ۶ - بواسطه وجود تاکید و لحن در بیان گفتاری می تواند بهتر از نوشتار مقصود گوینده را مشخص می کند

چرا پردازش گفتار؟

- ۱- ایجاد ماشین هایی با توانایی ها و قابلیت های انسان ها در صحبت کردن، شنیدن و درک کردن گفتار و ...
 - ۲- ایجاد ارتباط میان انسان و ماشین از طریق گفتار
 - ۳- ساخت سیستم های مکالمه گفتار (Spoken Dialog Systems)
-

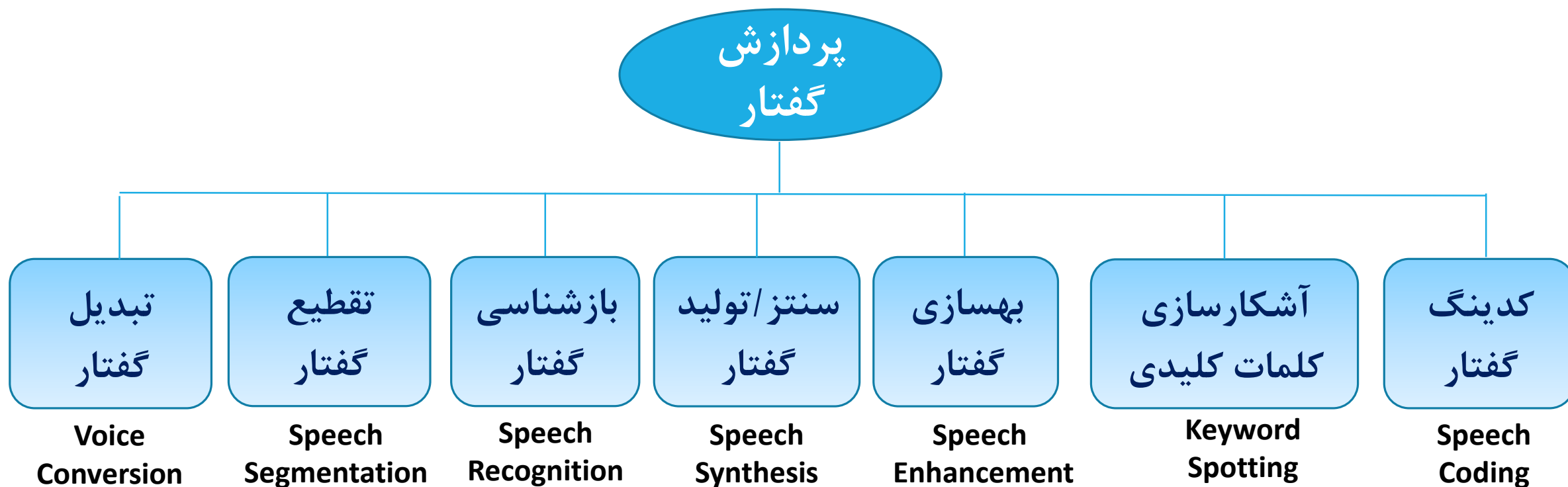
اطلاعات موجود در گفتار

Hamidreza Baradaran Kashani

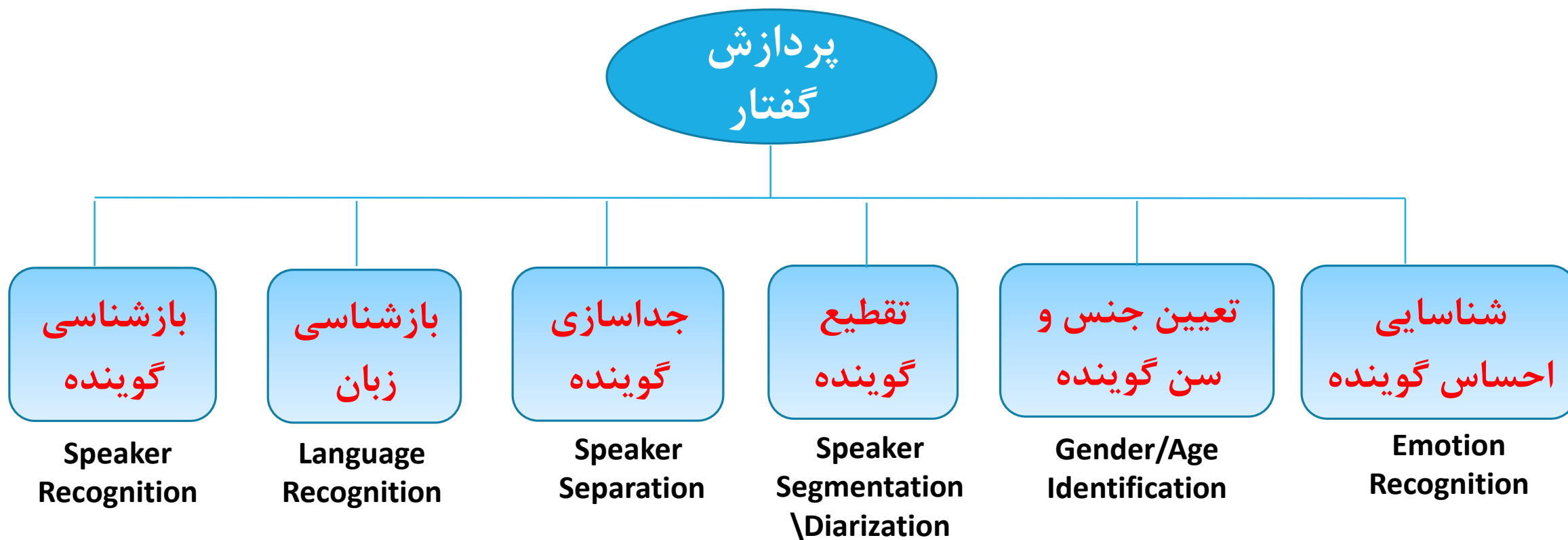
شاخه های پردازش گفتار

Hamidreza Baradaran Kashani

شاخه های پردازش گفتار

Hamidreza Baradaran Kashani

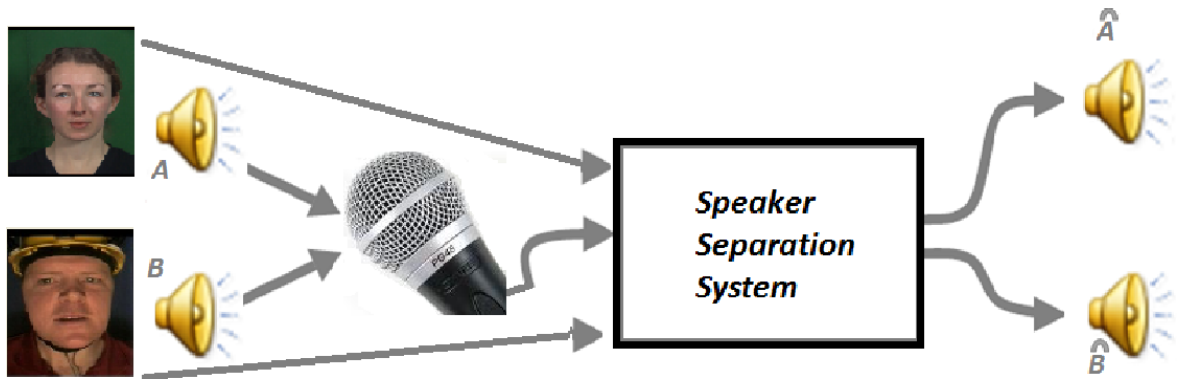
شاخه های پردازش گفتار

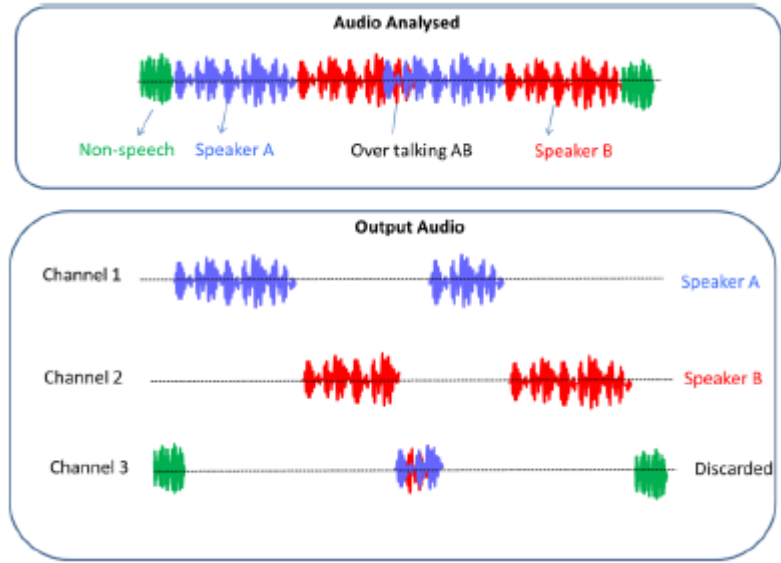
Speech-to-Speech Translation

Voice Conversion

Speaker Diarization

Hamidreza Baradaran Kashani

کاربردها

کاربردهای عمومی

- فرمان های صوتی در اتومبیل، وسایل خانگی و ...
- پردازش گفتار برای کمک به نابینایان،
- آموزش و یادگیری زبان های خارجی (تلفظ صحیح صداها و آهنگ جملات)،
- سیستم های یادگیری بصورت پرسش و پاسخ
- سیستم های اطلاع رسانی مانند تلفن گویا
- کلید و قفل صوتی
- خدمات عمومی مثلا فروش خودکار بلیط در ایستگاه های حمل و نقل
- شناسایی زبان فرد گوینده در سیستم های ترجمه خودکار

Hamidreza Baradaran Kashani

کاربردهای مخابراتی

- شماره گیری تلفن توسط صدای فرد
- ارسال صدا همراه با تصویر و سایر داده های اطلاعاتی دیگر
- دسترسی از راه دور با پایگاه های داده توسط صوت افراد
-

کاربردهای پزشکی و صنعتی

- تشخیص ناهنجاری ها و بیماری های گفتاری
- ساخت سمعک ها و ابزار کمک شنوایی
- بازشناسی فرامین صوتی در مکان های خاص مثلا کابین هواپیما
-

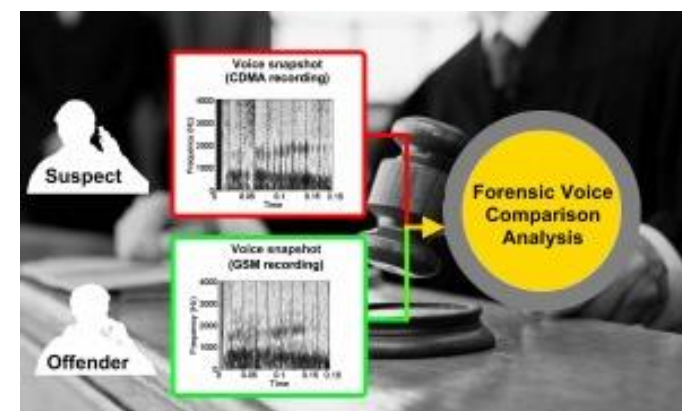
Hamidreza Baradaran Kashani

کاربردهای اداری

- بازشناسی هویت افراد قبل در هنگام ورود
- دیکته اتوماتیک و بازشناسی گفتار و گوینده در جلسات اداری
- فرامین کنترلی توسط صدا

کاربردهای امنیتی

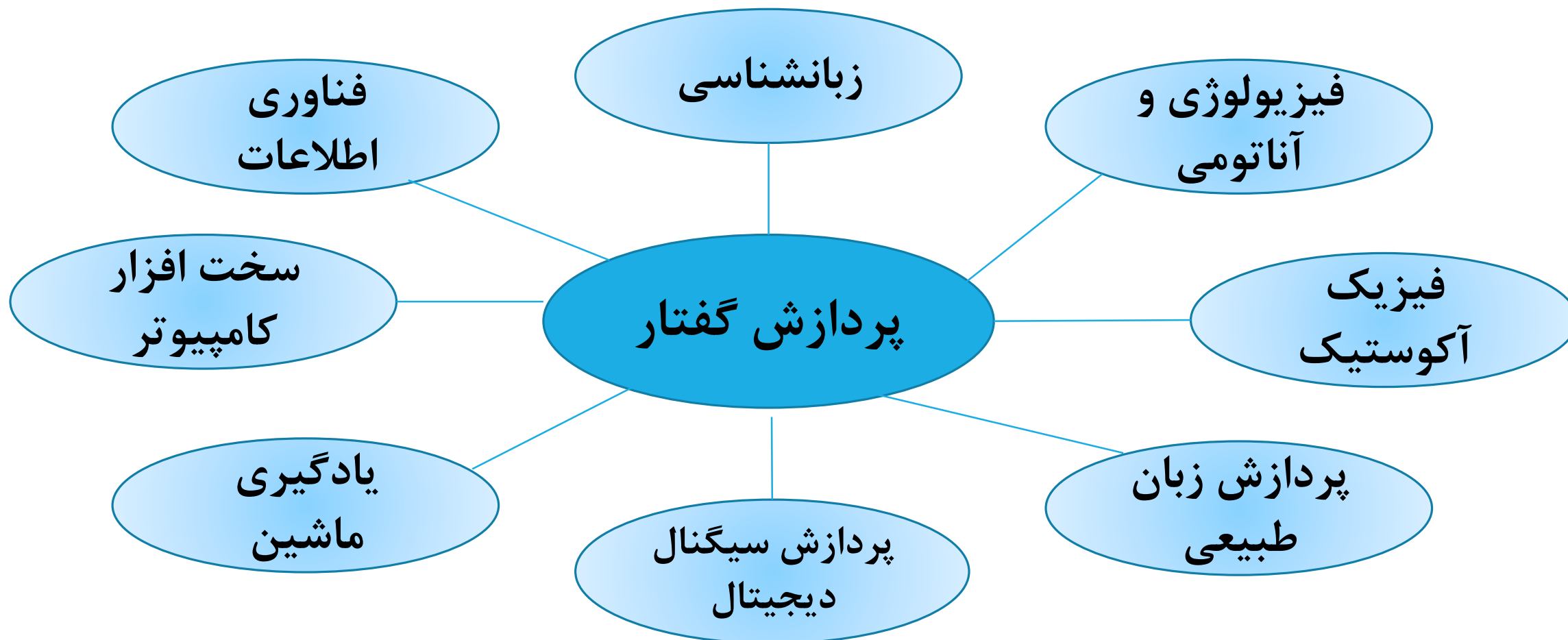
- تشخیص شنود و جاسوسی مبتنی بر گفتار
- فرامین صوتی به ادوات نظامی
- ترجمه زبان مبتنی بر گفتار در مناطق نظامی
- مقایسه صوت فرد مجرم با صوت فرد مظنون به عنوان مدرک در دادگاه

Hamidreza Baradaran Kashani

علوم مرتبط با پردازش گفتار

Hamidreza Baradaran Kashani

❖ ۱۹۲۰: ساخت اسیلوگراف برای نمایش شکل موج زمانی گفتار

❖ ۱۹۴۶: ساخت اسپکتروگراف صدا در آزمایشگاه Bell

❖ ۱۹۵۸: ساخت یکی از اولین سیستم های بازشناسی گفتار توسط Denis Fry در UCL

❖ ۱۹۷۰ به بعد: ارائه تکنیک های پردازش سیگنال دیجیتال

❖ آنالیز پیشگویی خطی (LPC)، تبدیل فوریه سریع (FFT)، استخراج پارامترهای گفتاری مثل گام و فرمنت، آنالیز کپسترال، بکارگیری مدل مخفی مارکوف و رویکردهای مختلف یادگیری ماشین و

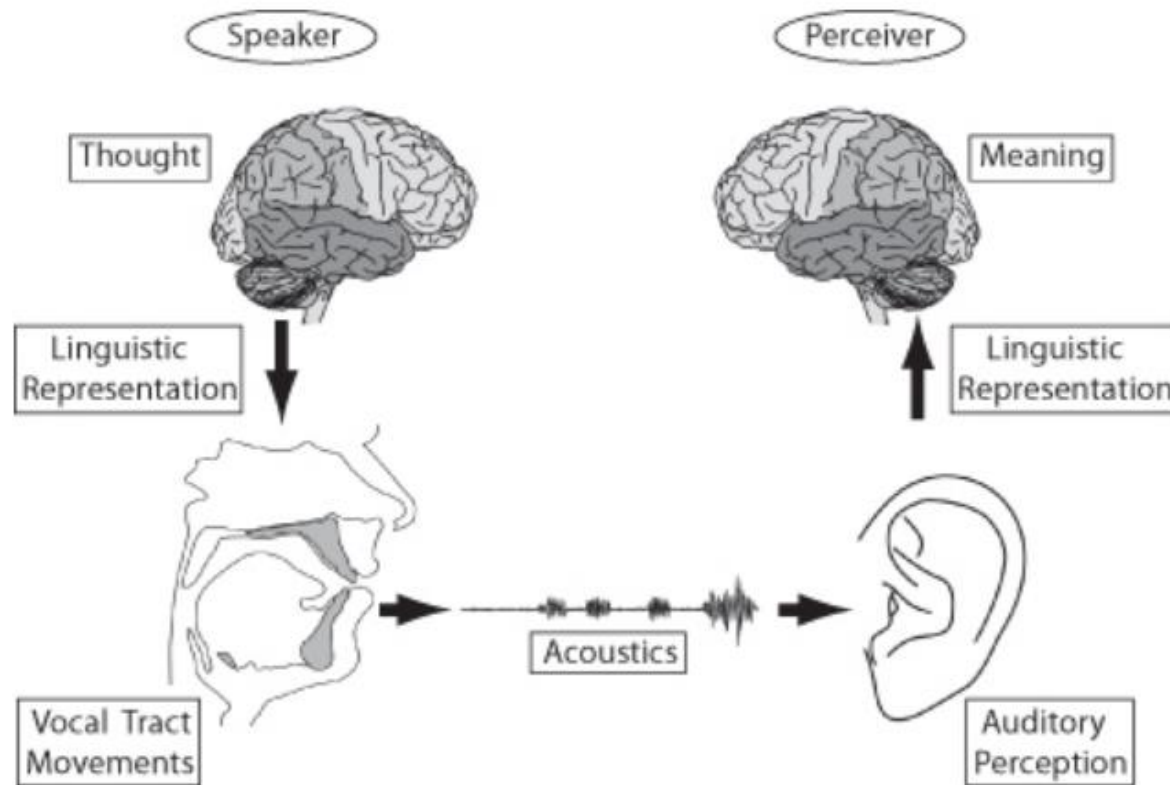
❖ ۱۹۹۰: ساخت یکی از سیستم های تجاری بازشناسی گفتار توسط آقای Rabiner

❖ از ۲۰۱۳ تا کنون: رویکردهای مختلف یادگیری عمیق در اکثر کاربردهای پردازش گفتار

Feed-forward, auditory-only speech chain

(Denes and Pinson, 1993)

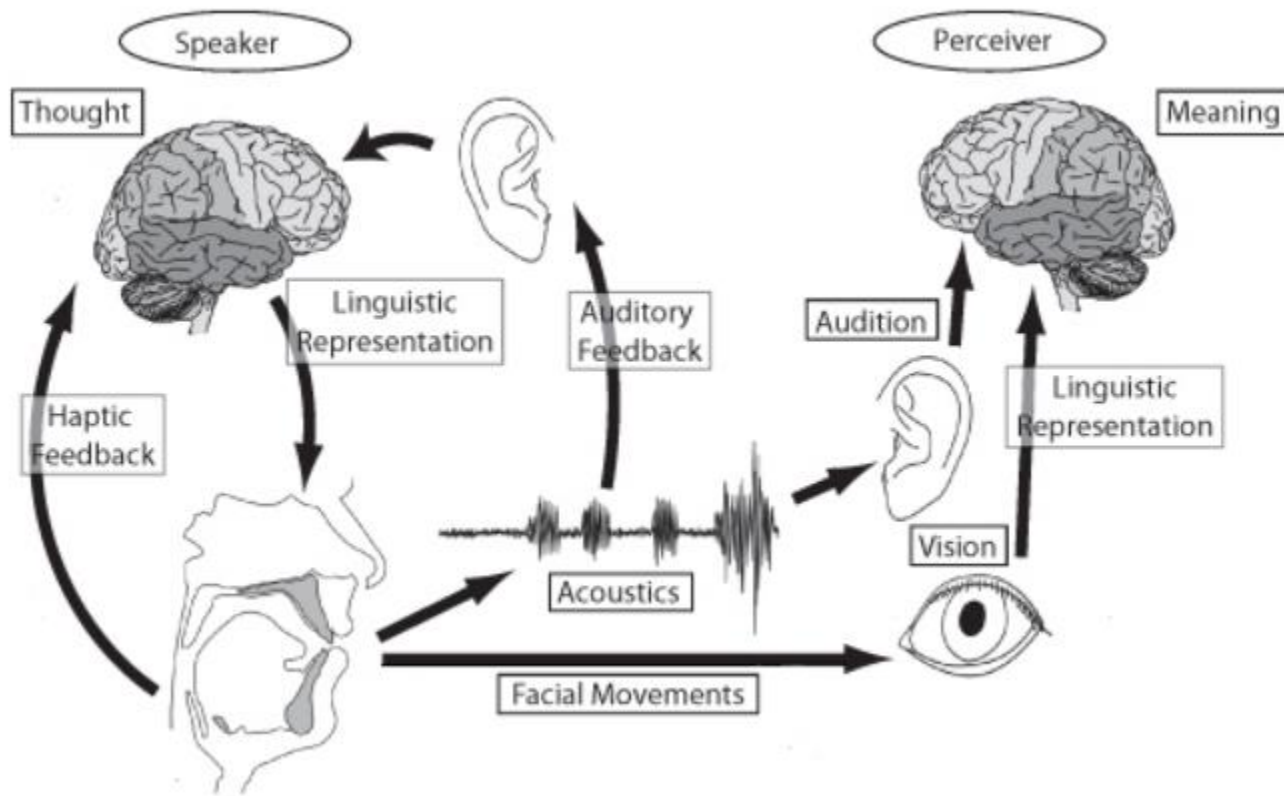

(image by W. Murphey and A. Yeung).

Hamidreza Baradaran Kashani

Multimodal speech chain with feedback loops
(Denes and Pinson, 1993)

(image by W. Murphey and A. Yeung).

Hamidreza Baradaran Kashani

با تشکر از اساتید و همکاران گرامی:
آقای دکتر همایونیپور
آقای دکتر کبودیان
آقای دکتر ویسی